

FOLK OG LAND

NR. 23 — 17. ÅRGANG

LØRDAG 30. NOVEMBER 1968

LØSSALG Kr. 1,50

SIEGFRIED:

Hvorfor så taust omkring dosent Wyllers SAMTIDEN-artikkel?

Som vi her tar for oss til ny, nærmere granskning.

For etpar år siden behandlet vi her i **FOLK OG LAND** nokså inngående en bemerkelsesverdig artikkel av dosent, dr. philos Thomas Chr. Wyller i **SAMTIDEN**, hefte 4 for 1966. Det har vært forstemmende taust omkring denne artikkel, som bar bud om et mere affektløst syn på mennesker og begivenheter, og så å si alle de berømmelige «samtidforskere» har turet frem omtrent som før med dømmeskye og fastlåste standpunkter, som opprettholdes trass i det fjell av kjennsgjeringer som etterhvert har tårnet seg opp. Den linje Wyller slo inn på i sin artikkel er faktisk den redelige linje av åpen drøftelse som Hewins den hele tid har slått til lyd for og som også er den eneste som kan slå bro over den ulykkelige splittelse i det norske folk. Og at det ikke er vår side som har hindret slike drøftelser og som niholder på standpunkter som ikke lenger lar seg forsvare, viser vel best den ting at det er oss som krever de åpne drøftelser, det er oss som hilser artiklen til Wyller med glede og tilfredshet, trass i at vi naturligvis rent politisk har et helt annet syn enn Wyller og trass i at han etter vår oppfatning heller ikke unngår å bøye seg for det demokratiske skråll han ellers ikke vil godta som argument.

Som nevnt, det er bedrøvelig at Wyllers artikkel fant så liten resonans i den offentlige diskusjon og det er betegnende for hele forholdet at så er tilfelle. Det er også avslørende for de folk som fremdeles hevder «rettsoppjørets» fortreffelighet. Selv synes vi altså at Wyllers artikkel bød på så mange interessante synspunkter og formuleringer at det er all grunn for oss til å se på visse andre sider av den enn de vi kom inn på i artikkelen for etpar år siden.

Wyller gir en analyse av Vidkun Quisling i sin artikkel og vi synes slett ikke at den er på langt nær dekkende — noe han forsåvidt også



Quislingaktoren Annæus Schjødt får hard medfart av Wyller.

selv medgir idet han skriver at «veien er spekket med fallgruber. Verst er ens egne politiske verdiforutsetninger. De har lett for å svinebinde vår tanke».

Den demokratiske verden har som kjent tegnet et bilde av en «sterk mann», en «fører» som en brutal, hensynsløs kjeltring og ut fra en slik modell har vel Wyller rett når han skriver at

«Quisling synes å passe dårlig inn i fører-rollen, både slik vi stereotypet forestiller oss den og slik vi empirisk kan kartlegge den (?). «Sterke menn» er gjerne en blanding av halvskolerte røvere og fribyt-

tere, taktisk dyktige eller effektivt brutale. Quisling var lite av dette. Han var skolert, med en særegen begavelse, religiøst og metafysisk orientert.»

Og det var jo en smukk attest, som en kan være vel tjent med. Men den viser også at Quisling ingenlunde var det man idag legger i ordet «en nazi». Det var også uhyre få av hans mange meningsfeller i dette land.

I en ond og skakkjørt verden med et falsk demokrati og mektige krefter bak kullissene som de virkelig bestemmer, har vel Wyller også noe rett i at både Quisling — og mange av hans medarbeider var slik:

«Vurdert mot normale krav (Hva er nå det i videre forstand?) til politisk ledelse var han drømmer mer enn dådsmann, misjonær mer enn taktiker. Broen mellom det tankemesig tragiske plan over til det trivielt politiske, den maktet han aldri å bygge.

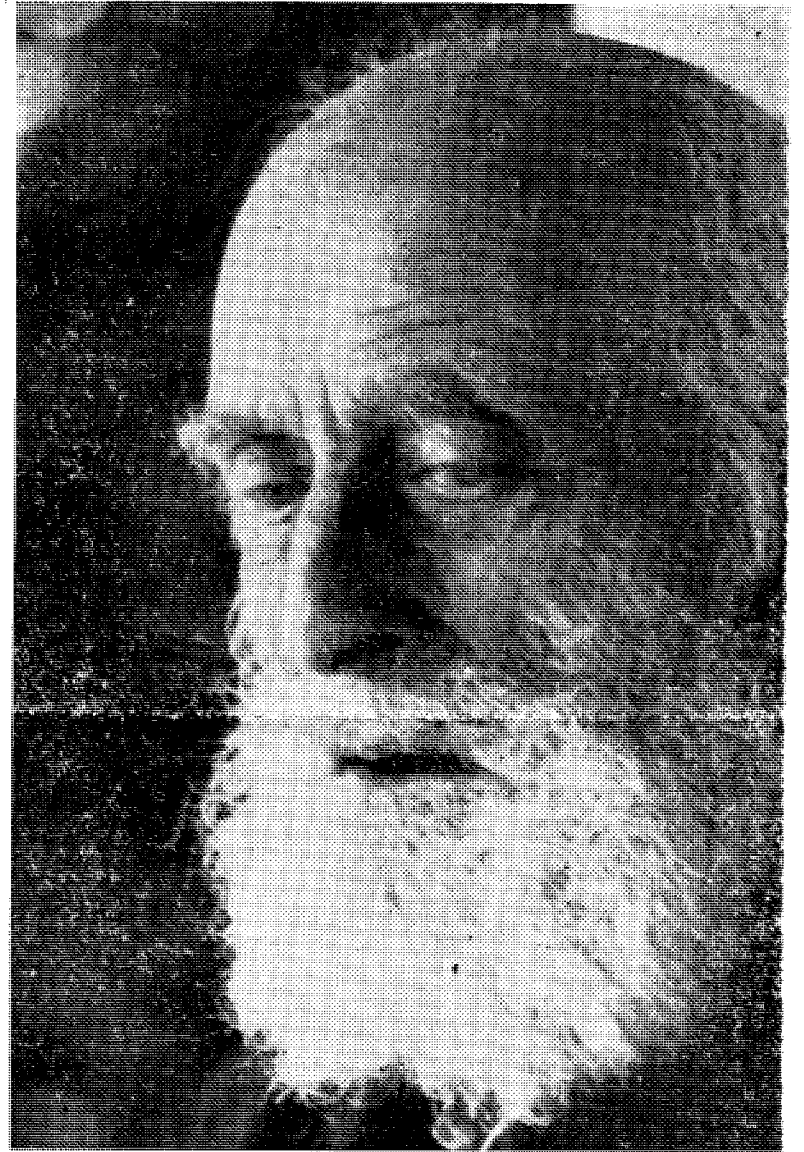
Det kan nok ellers strider om dette er helt dekkende for Quisling. Når alt kommer til alt så viste han dog 9 april da alle de ansvarlige

(Forts. side 6)

ALF MAGNE GLENG:

Noen betraktninger omkring begrepet REDELIGHET

Fra Hamsun via Nansen-filmen til GULOSTEN og Churchill.

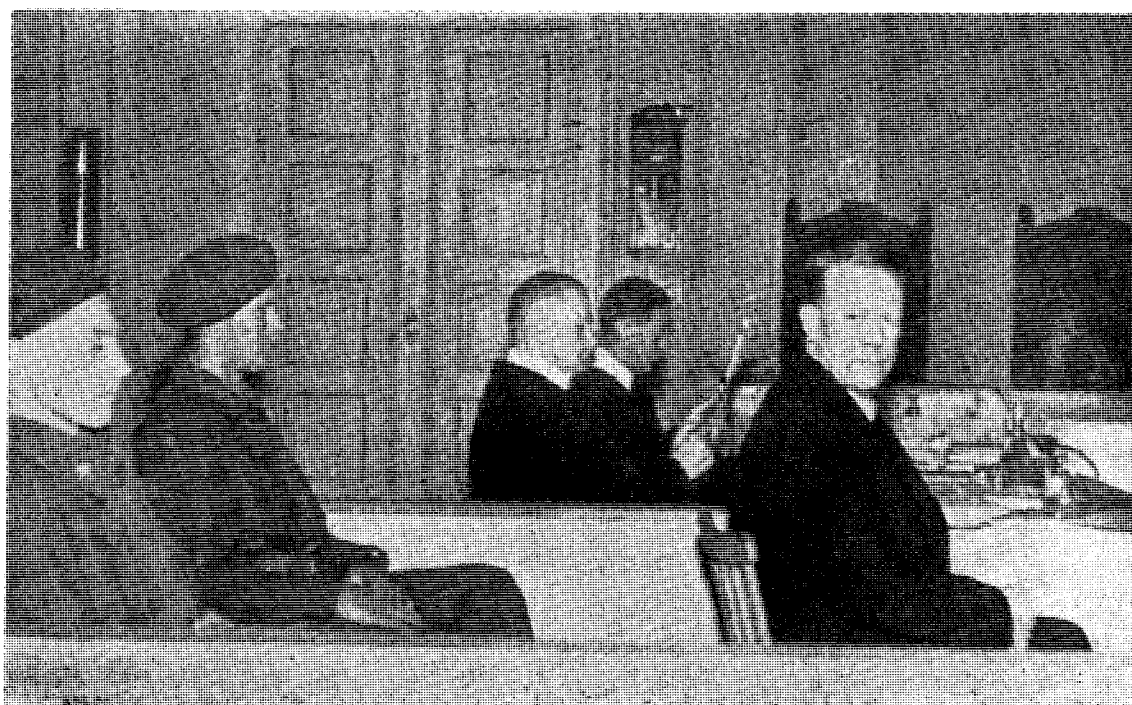


REDELIGHET — REDELIGHET — REDELIGHET

Like etter den 21. august i år var nordmennene nokså høyrøstet m. h. t. overfallet på Tsjekkoslovakia. En Drammensadvokat skrev i **AFTENPOSTEN** at Norges Idrettsforbund fór opp som en løve og fallt kort etter ned som en skinnfell. I Norges Storting snakkes det idag om å normalisere forholdet til Sovjet etter en viss «karantene». Og så kan hetzen mot Syd-Afrika, Sør-Rhodesia, Franco-Spania, Portugal og Hellas som diktaturstater få fritt løp igjen.

Like før overfallet på Tsjekkoslovakia, hørte jeg i radio en sending fra et forfattermøte i Gdansk i Polen. Her uttalte den norske forfatterinne Ebba Haslund følgende: «Fri og bevare meg om jeg skulle hatt nazisten

(Forts. side 7)



Usultet og avmagret møtte Quisling for den politiske samarbeidet.

JUTSIS

eller krigsforbrytelsers foreldelse

«F og L» hadde en meget fra Hjemmefrontens leder interessant lederartikkel 16. november — om den aksjon Varsjavapaktlandene og en del negerdespotier m. fl. har satt i gang for å få laget en konvensjon om at krigsforbrytelser ikke skal kunne foreldes.

Bortsett fra at dette kan bli et særs mangeegget sverd, all den tid et hav av krigsforbrytelser overhodet ikke er etterforsket, forfulgt enn si pådømt hos seierherrene — for ikke å tale om de millioner av forbrytelser som fant sted etter krigen, i Øststatene — særlig i Sovjet, Polen, Tsjekkoslovakia og Jugoslavia — og i vest med hundretusener av forbrytelser i Frankrike, Holland, Belgia, Algeri, Indochina, Congo, Israel osv., osv. Det er jo så å si bare tyske krigsforbrytelser som er forfulgt, bortsett fra Norge, Danmark og tysksympatiserende i Vesteuropa.

Likheten for «loven» av denne art ble i en del feiltrykk av titlen på en forøvrig oppsiktsvekkende god bok for noen år siden kalt JUTSIS — seierherrenes jutsis — det turde være et anvendelig ord for denne form for justis.

Ved en lapsus — eller var det vel beregnet? — slapp det ut av Arbeiderpartiets parlamentariske fører Hønsvald på et internordisk møte i Helsingfors for ikke så mange år siden, at grunnen til at Norge ikke hadde tiltrådt eller ratifisert Menneskerettighetskonvensjonen (den er som bekjent ennå ikke ratifisert av Norge), var vårt eget landssvikoppgjør. Det var jo meget pinlig at sannheten kom fram, og det ble gjort alt mulig for å dekke over Hønsvalds åpenhet eller lapsus.

Dette gjaldt altså «landssvikoppgjøret» etter okkupasjonen av Norge. Men krigsforbrytelsene, blant annet mordene beordret eller foretatt av Hjemmefront, myndighetene i London, kommunister som Osvald (se hans bok «Menn i mørke») og hjemmefrontfolk og andre på egen hånd, endog rene rovmord som Skrikerudmordet o. l. — for ikke å tale om mord etter kapitulasjonen, f. eks. de som ble begått av kong Haakons venn den store forfatter av året Gulosten? Scharffenberg forlangte offentlig at også dette nå måtte etterforskes. Men forgjeves. Solems, Aulies, Jens Chr. Hauges hender — og mange fleres — beskyttende og formørkende lagt over det hele. Vi hørte intet

om Hjemmefronten i Fjernsynet forleden likvidasjonsordre mottatt fra London, men hoppet forøvrig over denne alvorlige sak.

En innsender i dagspressen for noen dage siden forlangte oppklaring om opphavsmennene til det vettlause mord på Marthinsen, med etterfølgende henrettelser og represalier som enhver måtte kunne forutsett. Intet svar er sett til idag. Og morDET på Knutson Fiane? Det går folk omkring den dag i dag som er utpekt som mordere — men inntet blir foretatt.

«En rekke framtrepende nordmenn, i første rekke Johan Scharffenberg, har gang på gang forlangt oppklaring av, opplysninger om og begrunnelse for de farlige likvidasjoner og drap (mord) fra de ansvarlige. Ved trykningen av denne norske utgave er det hele fremdeles hemmeligholdt. Det ville være nærliggende å forlange en redegjørelse fra de ansvarlige i Hjemmefronten, om deres medvirken og direktiver i denne alvorlige sak.

Sjef for den hemmelige, illegale politiorganisasjon, opprettet i 1942 — senere kalt Rikspolitiet var i Norge advokat *Sven Arntzen*, som i 1945 ble Riksadvokat, og foresto «landssvikoppgjøret». Den øverste sjef for Rikspolitiet var ifølge Kjeldstadli *Andreas Aulie* i London, som senere etterfulgte Arntzen som Riksadvokat i Norge, en stilling han fremdeles innehar. Generalinspektør for Milorg var *Jens Chr. Hauge*.

Arntzen ble av Arbeiderparti-regjeringen i etterkrigsårene satt som styreformann i den store nydannede statsbedrift *Norsk Jernverk*, som har kostet staten over tusen millioner kroner — i likhet med *Norsk Koksverk*, hvor en annen av Kretsens (Hjemmefrontledelsens) fremtrepende menn ble satt inn i ledelsen. Arntzen har nå trukket seg ut av Jernverket.

Jens Chr. Hauge ble sjef for Erstatningsdirektoratet og deretter forsvarsminister, men er senere kommet over i ledelsen av det interskandinaviske SAS, samtidig som han er vesentlig engasjert i statselskapene Raufoss Ammunisjonsfabrikk og Kongsberg Våpenfabrikk.»

Jens Chr. Hauge berørte såvidt i sitt dobbeltforedrag

LÅN AV FRIMODIGE YTRINGER?»

Til bruk under en nær forestående rettsak er det ønskelig å få låne 3—4 eksemplarer av *Martha Steinsviks «Frimodige Ytringer»*, 2. eller helst 3. opplag. Bøkene vil bli levert tilbake og eventuelle portoombkostninger m. v. betalt. Bøkene kan sendes eller leveres til advokat *Albert Wieseners kontor, Akersgt. 20.*

om Hjemmefronten i Fjernsynet forleden likvidasjonsordre mottatt fra London, men hoppet forøvrig over denne alvorlige sak.

En innsender i dagspressen for noen dage siden forlangte oppklaring om opphavsmennene til det vettlause mord på Marthinsen, med etterfølgende henrettelser og represalier som enhver måtte kunne forutsett. Intet svar er sett til idag. Og morDET på Knutson Fiane? Det går folk omkring den dag i dag som er utpekt som mordere — men inntet blir foretatt.

Scharffenberg får heller vende seg i sin grav. Det er menn i mørke som bestemmer. Og noen avklarende memoarer fra Hauge, Aulie, Terje Wold, Sven Arntzen, Stokke m. v. kan vi vel ikke vente i dette stykke.

Men så kommer vi altså formodentlig ikke til å underskrive røverstatenes foreslåtte konvensjon om ikkepreskripsjon av krigsforbrytelser. I Norge er sådanne erklært for døde og maktesløse og foreldet å være. For Norge er en rettsstat. Der som bekjent ikke undertegner konvensjoner og gir lover med tilbakevirkende kraft — ex post facto . Oslo, 16.11.1968

JUTSUS.

Vi synes

— at det er liten grunn for advokat N. E. Stenersen til å føle seg fornærmet over at en liten redaktør i Nedre Eiker har sagt at han var medlem av NS når han faktisk var det. Han burde heller være stolt av det. Nå vet vi ikke om det var grunnen til at han gikk til injuriersak heller, for redaktøren hadde jo slynget ut en rekke virkelig injurierende beskyldninger, men pressen slår naturligvis dette opp som hovedsaken for å kunne presse litt nyhets ut av affæren. Det vi vil frem til er at svært mange tidligere NS-folk burde vise en mere rakrygget holdning. De har slett ingen grunn til å skjule sine spor.

— at statsråd Willoch, som vi ellers har adskillig respekt for, er på a eier når han avviser forslaget om å etablere et permanent nordisk sekretariat som skal fremme det nordiske samarbeide. For ett er at han reiser bust når det gjelder vår underdanighet vis a vis England, men han burde forstå at Nordens redning bare finnes

Nok et Trønderbrev til FOLK OG LAND

Herr Bj. R. skriver i nr. 20 av Folk og Land bl. a. «Jeg kjente mange av ordførerne fra Okkupasjonstiden. Jeg tør si de alle var prektige mennesker, nasjonale, patriotiske og absolutt hederlige.» og videre: «Alle ble kastet i konsentrasjonsleir. Her måtte de søke til avfalddungene etter fiske-spuler for å dempe sulten.»

Ja, slik skriver han. Er dette riktig? Var det virkelig slik i fangeleirene? Ja, det var slik. Jeg kan bekrefte det av egen erfaring. Hele artikkelen er saklig og sannferdig. Helt fri for overdrivelser. Bj. R. skriver mot slutten: «Men hva hjelper det å fortelle sannheten». Nei, hitil har det ikke hjulpet. Men jeg har ikke gitt opp håpet om en revisjon. Engang vil den komme.

Jeg skal også fortelle en historie fra fangeleiren. Det var utpå sommeren 1945. Jeg kom ned til grisehuset. Der stod det noen stamper. De ble brukt til å tømme avfall fra måltidene. Ved en av disse sto det to mann og rottet i avfallet for å finne noe som de kunne spise. Den ene var en ordfører. Den andre en lensmann. Staute karer begge.

Ordføreren var valgt som sådan allerede i 1925. Og hadde hatt de aller fleste til-litsverv en kommune kan gi en mann. Var medlem av styret for fylkets industrielle bedrifter. Saklig og upartisk ved utøvelse av de pålagte verv. Etter å være ribbet for alle verv og løslatt fra Falstad solgte han sin gård til sønnen og tok til med lokalhistorisk arbeid. Han vant å gi ut en bygdebok for sin kommune før han la seg til hvile for godt. Vi ærer hans minne med en stille ærbødig takk.

Lensmannen. Var tredje generasjon som sådan i sitt distrikt. Hadde røktet sin tjeneste helt prikkfritt både før krigen og under krigen. Stille og fredelig. Hans farfar var stortingsmann fra 1859. Nøt stor tillit både innen og utenfor Stortinget. Var en av de som i 1860 til 80-årene var med og satte farve på Nordre Trondhjems amt — «Det røde amt». Da han ble syk 1882 kom venner til ham i losjiet og overrakte ham et sølvkrus som takk for velgjort arbeid. På dette var inngravert et vers forfattet av Bjørnstjerne Bjørnson.

Trønderlaget i Trondheim reiste en bauta over ham på hundreårsdagen for hans fødsel. Den står ved riksveien mellom Steinkjer og Namsos. Skattefoged Yttre-land sa engang jeg var hos ham på kasseettersyn, om lensmann W. — Han er min dyktigste lensmann. Skattefogden pleide alltid å snakke om — sine lensmenn. Etter krigen har han levd et stille liv på sin gård.

Disse to var det som stod ved grismatdunkene. Når skal de som ennå lever få sin oppreisning?

E. B.

Litt av hvert

STATSMANNSSYN

Før presidentvalget lot Humphrey seg intervjuet av flere zionistaviser, bl.a. «Aufbau» i New York og «London Jewish Chronicle». Han betegnet her Israel som en fredsbringer, «en forpost for demokratiet, som vil kunne oppmuntre de demokratiske krefter i hele Midt-Østen, i Afrika som i Asia. Israel lærer folkene i hele regionen at demokratiet er det beste for dem.» Til dette bemerker NATIONAL-ZEITUNG tørt og riktig: Israel har dessverre lært folkene i hele regionen» ganske andre ting enn demokrati, nemlig angrepskrig, utdrivelse, masse-mord og rasisme.

*

OG WALLACE

bør vel også få sitert en av sine uttalelser: «Hører De, man forledet oss i annen verdenskrig til å bekjempe kommunismens fiender. Tyskerne og japanerne er vidunderlig tapre mennesker. For pokker, vi skulle ha vært i skyttergravene sammen med tyskerne og mot bolsjevikene.» Han minnet i den forbindelse ellers om Churchills ord: «Vi slaktet den gale gris.»

*

SITAT

Massens potensial er ikke den algebraiske sum av de enkeltes potensialer, men det minste felles mål.

Hvorledes er det med BLADPENGENE?

Har DE betalt?

i en nordisk forbundsstat, og at den må komme jo før jo heller.

FOLK OG LAND

UAVHENGIG POLITISK PUBLIKASJON

Redaktører:

ODD MELSDOM, ansvarlig

ALEXANDER LANGE

Statskirkens syndebyrde

Vi bragte i forrige nummer en korrespondanse som en av våre lesere har ført med en ung prest. Når vi gjorde det, så var det fordi prestens holdning dessverre viste med all tydelig klarhet at den norske statskirke som sådan fremdeles turer frem med de onde gjerninger som baglerbispen innledet og som han fullbyrdet med sin «Folkedommen over NS».

Allerede i okkupasjonstiden dokumenterte kirken at den følte seg mere forpliktet overfor den bortrømte og avdankede statsmakt enn overfor det kristelige bud om kjærlighet. Istedenfor å holde kirken utenfor den politiske strid, gød dens tjenere olje på ilden, velsignet de mord og drap og løgn, og førte de sin politiske og grunnløse krig mot den nye øvrighet, som dog ifølge skriftens klare ord var av Gud. Istedenfor å gi keiseren hva keiserens var, gav de Satan langt mere enn hva han hadde krav på. Og med erkebispem i spissen fortsatte kirkens tjenere sin hets og sin forfølgelse også da striden var avgjort. De velsignet overgrepene mot taperne, de la sten til byrden, og de vek enn ikke tilbake for å samtykke i dødstraff. Det er således kirkens menn og skolens menn som i første rekke får bære ansvaret for mordet på professor Skancke. Bare ytterst få av kirkens tjenere stod opp mot det onde, men ære være de som gjorde det.

Under disse omstendigheter skapte kirkens menn en nesten uoverstigelig kløft mellom statskirken og de politisk forfulgte NS-folk. De forlot da også i flokk og følge denne kirke, som de mente hadde sviktet sin kristenplikt, den som forfulgte de ulykkelige til og med ut over graven. Noen vendte seg til den katolske kirke, andre til forskjellige sekter og mange vendte endog den organiserte kristendom ryggen helt.

Alt dette kan kirkens utro tjenere takke seg selv og sin manglende nestekjærlighet for. Og om de ikke synes det er så alvorlig dette at tusener av bra mennesker har vendt kirken ryggen i en tid da så mange andre krefter også løper storm mot den, så bør de utro tjenere kanskje overveie om de ikke med sin holdning overhodet har gjort en statskirke umulig i dette land. For en kirke som driver politikk på vegne av visse politiske grupperinger istedenfor sjelepleie og kristelig forkynnelse, den vil ikke kunne bestå.

Det var vel dem som hadde håpet at det bare var kirkens menn fra okkupasjonsstridighetene som var bærere av hetsen og det ukjærlige sinnelag, av hykleriet og av den selvgode mangel på kristelig ydmyghet. Mange håpet på bedre tider etterhvert som de gamle politiserende prester forsvant fra arenaen. Skal en dømme etter innstillingen til den prest som vi omtalte i forrige nummer, mannen som var fem år i 1940, men som likevel innpoder i barna den gamle strid — til og med på grunnlag av usanne opplysninger om noe han ikke kjenner til — så har imidlertid Berggravs disipler oppdratt sine etterfølgere trofast i den gamle ånd. Godt hjulpet naturligvis av den skole som nå i et kvart århundre har drevet sin hjernevask på basis av løgnaktige og misvisende lærebøker fulle av gammel krigspropaganda.

Og er den unge prest vi omtalte et uttrykk for innstillingen til hele det unge presteskap av idag, ja, da ser det i sannhet mørkt ut for denne kirke. Da har den iallfall ingen betingelse for å motstå angrepene fra tidsånden. For da har

Håkon Holstad
in memoriam

Med lærer Håkon Holstads bortgang har Folk og Land og Forbundet mistet en av sine mest trofaste støtter.

Håkon Holstad, som ble 77 år gammel, kom hit til Bjerkabygda som lærer for over 50 år siden. Det ble også her han kom til å avsluttet sin lærergjerning. Holstad var en allsidig begavet mann med mange interesser. I sin ungdom var han en fremragende idrettsmann som gjorde seg gjeldende både som skiløper, turner og skytter. Ved siden av sin lærergjerning nedla han et stort arbeid som kordirigent.

Selv om han i de siste år var hemmet av nedsatt syn, fulgte han likevel sjelden godt med i tidens begivenheter.

Håkon Holstad vil leve i vår erindring som en trofast forkjemper for den nasjonale sak og en god og gjestfri venn.

John Sand.

Vårt store
JULENUMMER

på 24 sider kommer om fjorten dage og blir da siste nummer i år (nr. 24/26). Løssalgspriisen blir kr. 3,—, men som ifjor vil vi la de av våre faste abonnenter som ønsker det få kjøpt 5 eksemplarer ekstra for kr. 10,—. Det er sikkert mange som gjerne vil bruke julenummeret som en hilsen til venner og bekjente. Er det noen som ønsker flere enn 5 ekstraeksemplarer, så lar det seg også gjøre til samme pris. Men, send oss vennligst Deres bestilling på en postgiroblankett snarest mulig!

den for godt drevet bort krefter i dette land som kunne ha blitt dens støtter i en ond og vanskelig tid.

Arthur Gustavson er død

Våre store kunstner — maler, skulptør og grafiker — Arthur Gustavson, Ulvøy («Gøsta») er død, 73 år gammel.

Gustavson var født i Sandar, 16. juni 1895. I sin ungdom studerte han ved Kunst- og Industriskolen i Oslo, Valan i Göteborg og Kunstgewerbeschule i Wien — og har senere foretatt en rekke studiereiser, i Skandinavia, Beneluxlandene, Italia og Storbritannien. Han har deltatt på Høstutstillingen siden 1920, — og etter okkupasjonen har han bl. a. hatt utstillinger i København 1950, Oslo 1951, 52 og 54 og Göteborg 1954 — alltid under stor anerkjennelse. Bortsett fra visse eksperimentale arbeider i begynnelsen av 50-årene — som fikk de største lovord, men som han selv så på med tildels ironisk smil — var han kunst gjennomtrengt av hans nasjonale grunnsyn, med sterk vekt på decorum, og i en utpreget personlig og egenartet stil.

I de yngre dager arbeidet han med en rekke dekorative oppgaver i norsk kirkeutsmykning, og han har også senere hatt en rekke arbeider i forbindelse med offentlige bygg og oppgaver. Vel kjent er hans mosaikkarbeider i kringkastingshuset, og dekorasjonene av telegrafbygningene i Hamar, Gjøvik og Tromsø. Et av hans siste arbeider var utsmykningen ifjor av det nye store handelssentrum i Fredrikstad. Da Norge som gave til arbeidspalasset i Genf påtok seg utsmykningen av en av de store forsamlingsalene, fikk Gustavson oppgaven for Norge. Et 6-8 meters monumentmaleri der forteller alverden hviken stor kunstner vi nå har mistet.

Hans utpregede sans for decorum ga seg utslag i forskjellige former. Daglig stanser mennesker opp foran Damms Antikvariat i Tollbugaten og beundrer de prakt-

fulle sannblåste trearbeider som flankerer søyler og vinduer, vel estetisk den flottesste butikkfasade i vår hovedstad. Gustavsons motiver for blyvinduer og billedvev hører også til det vakreste vi har. I meget kan de minne om Gerhard Munthe, men med Gustavsons utpregede personlige preg. Nina og Otto C. Olsen stanset en gang hos en av våre største billedveversker i Telemark — og de fikk ikke fred i sine sinn før de hadde sikret seg to av hans arbeider. I dag kommer folk langveis fra for å oppleve høgtid og skjønnhet i peisestugu på Kinge gard på Jevnaker. Av størrelse og omfang ikke som Håkons hallen, — men skapt etter samme norske grunntone.

Gerhard Munthes verk der er brent og blåst bort. Arthur Gustavson har vi ennå. Måtte hans arbeider bli fargeforevige og oppteget i tide, om liknende ulykker skulle komme på.

I 1943/44 påtok Gustavson seg å illustrere Johan Wolls verk EDDA — et verk som i dag bare foreligger i ett korrekturtrykk, satsen gikk i blysmelten de nasjonale dager mai 1945. Gustavson var imidlertid ferdig med sitt arbeid allerede i 1944 — og 8-10 av hans mytologiske illustrasjoner ble heldigvis gitt ut i eget trykk julen 1944. Vi får håpe at boken kan bli satt på nytt — etter at både Johan Woll og Arthur Gustavson er gått til Valhalla.

Ivår kom Gustavson innom meg, i Oslo, med to store dekorative akvareller — skapelseskvernen, genesis, og Odins død, utkast han hadde laget for adskillige år siden — en eksplosjon av farger, form og mytisk symbolikk. Han tykte de høvet for meg — om jeg ville erverve dem? Det ville jeg gjerne, men kunne ikke det — de var ubetalelige. Jeg hadde ikke råd. Han nevnte et skambeløp. Og jeg tok dem. Likevel.

Jeg tenkte, og sa, at jeg fikk se å få betale mere — senere.

Hans mening var med dem? Vi tenkte kanskje begge på minnehallen for de døde — fra krigen austervegr — den Arthur Gustavson skulle ha smykket. Der kan de ennå komme til å henge.

Vær hilset, Arthur Gustavson — du var en god nordmann. En ekte.

H. S. J.

«HALLO NORSKE SJØMANN, FEDRELANDET KALLER!
Du hører oss — —, osv...»

Ja, det er lenge siden nå. Tenk hele 25 år siden. Er det noen som husker navnet mitt? Jeg er ikke særlig interessert i politikk lenger for jeg skrev jo i Germaneren hvordan det ville gå! Skulle gjerne sett at noen interesserte seg for å få reist en frontkjemperstatue et eller annet sted, for det ble jo noen igjen derute.

For meg er det meget vanskelig å få reist kapital til mine prosjekter — — da det er noen som ikke glemmer — —! Vil du vite mere om dette, så skriv til TRULA PROSJEKTER, Skippergt. 44 — Oslo 1.

TRULS OWE LARSEN

Ditt blad er avhengig også av din støtte!

FOR UNGDOMMEN

Red.: **Hallvard H. Paasche**

Men nye slekter fødest der korp og daude gol
og nye heimar reiser seg av gruset,
og borni spring på tun att og tindrar i sol
og nye bjørker syng sin song kring buset.



MED ARBEIDSLEDIGHETEN FOR ØYE

Ved utgangen av september måned var det registrert ca. 11 000 arbeidsledige her i landet, det vil si 0,7 prosent av den totale arbeidskraft. Av de prognoser som foreligger, vil samlet, og vel å merke registrert ledighet, komme opp i en prosent av landets samlede arbeidskraft i den mørkeste tiden av året. Det er den stigende arbeidsledighet som har preget Vest-Europa siden 1966 som vi nå begynner å merke også i vårt land. I tillegg til utslaget av konjunktorene ellers i Europa, får vi også føle virkningene av svikten i fiskeriene. Alle monner drar, og vi kommer nok opp i 40 000 arbeidsløse nordmenn i Norge før løvet igjen spretter.

Fra arbeidsgivernes side skrikes det stadig om manglende arbeidskraft og hentydninger om at flere utlendinger bør oppfordres til å ta seg arbeide i landet. Utlendingkontoret opplyser at 40 000 utenlandske statsborgere arbeider i Norge per idag. Størstedelen av disse er kommet til pressområdene rundt Oslo-fjorden. Arbeidsgiverne, både staten og de private, gjør alt de kan for å skaffe gjestearbeiderne husvære, og ofte går disse foran nordmennene, uten at vi tør påstå det er en regel. Arbeidsløse nordmenn som ønsker å flytte inn til dette pressområde, blir hindret i det på grunn av boligmangel.

Her bør myndighetene gjøre noe for å prioritere norske arbeidssøkere fremfor utenlandske, mens tilfelle ofte er det motsatte. Myndighetenes argumentasjon for i første rekke å hjelpe utlendinger, er at nasjonalproduktet økes ved å få flere arbeidstakere inn i næringslivet. Dette er en uriktig fremstilling av kjennsgjerninger, så lenge vi har arbeidsledighet i landet. For at nasjonalproduktet skal økes, må hele nasjonen skaffes arbeide og det er det mye som tyder på aldri vil bli tilfelle med fortsatt strutsepolitikk. Norsk arbeidspolitikk er stadig misjonsvirksomhet blant utlendinger, en innstilling man snarest mulig må komme bort fra. Det må omsider gå opp for politikerne at de i første rekke er ansvarlige overfor landets egne

innvånere og ikke løpe heshlesende omkring for å hjelpe tilfeldige utlendinger.

MATMANGEL OG STORPOLITIKK

Australia er den verdensdel som er best selvforsynt med mat. Når man tenker på at maksimum tyve prosent av den skummede melken i dette landet går til fremstilling av forskjellige meieriprodukter og resten går til griser og kalver, eller bare slås ut, er det ikke rart at de sultende millioner i Asia kaster sine øyne på denne verdensdel. Det Australias griser og kalver får av skummet melk, svarer til det som hele Japans befolkning idag får av animalsk eggehvite. I lyset av slike fakta kan man lettere forstå hvorfor Japans krigsanstrengelser i begynnelsen av 1940-årene spesielt siktet på erobring av Australia.

For Japans vedkommende ble krigen i dette århundre ført på grunn av manglende dyrkningsjord. Den samme mangel på jord som skapte «der Drang nach Osten» i Tyskland. De ledende statsmenn i disse landene forutså at de i fremtiden ikke selv kunne klare å brøf sine innbyggere. Derfor så tyskerne på Ukraina, Europas kornkammer, som redningen for det i fremtiden sultende Tyskland. Matmangel er ofte en avgjørende faktor innen storpolitikken.

FLERE GJESTEARBEIDERE I NORGE

«For Norge Kjempers Fødeland. Fremmedarbeidere i Norge», var diskusjonsemnet i Studentven-

strelaget onsdag 29. oktober d. å. Innledere var Harald Taxt fra Caritas, den katolske kirkes hjelpeorganisasjon for flykninger og immigranter. Den andre innleder var statsråd Helge Seip. Begge innledere var talsmenn for å øke tallet på gjestearbeidere i Norge, så noen diskusjon ble det i realiteten ikke opplegg til i innledningen.

Taxt åpnet sitt innlegg med å fremlegge problemene generelt når det gjaldt fremmedarbeidere. Han tok utgangspunkt i menneskerettighetserklæringen, der det blant annet står at enhver må ha lov til å bosette seg og ta arbeide der det måtte passe best for vedkommende. Han poengterte at de nasjoner som har skrevet under på erklæringen måtte overholde den. Ellers var Taxts foredrag preget av de vanlige fraser om å hjelpe andre i nød, tenke på våre medmennesker og sist, men ikke minst, underordne oss disse gjestearbeideres krav på mange områder. Det siste fordi det er vi som representerer den rike majoritet i landet. Taxt mente også at det ikke var jag etter høyere levestandard som fikk disse «Gästarbeiter» til å reise hjemmefra. Det ble bl. a. nevnt en ung nordisk skjønnet.

Solidariteten med andre mennesker skulle og måtte være de primære fremholdt Taxt. Han nevnte videre at immigranter og gjestearbeidere kunne legge fram saken om individets rett for Europarådets domstol. De kunne der klage til kommisjonen for brudd på mennes-

(Forts. side 7)



Den slagne Humphrey: «Det nytter ikke lenger med dette øket!»
(Deutsche Wochen-Zeitung)

Fra komitéen for unorsk virksomhet:

Vi anklager for unorsk virksomhet: NORGES UNGE VENSTRE



Partiet Venstre har jo aldri vært et parti på linje med våre andre interesseorganisasjoner som bærer dette navn. Et Høyre eller et Arbeiderparti, for ikke å snakke om Bondepartiet, har som regel hatt klart utformede politiske prinsipper, som den alt overveiende del av vedkommende partis tilhengere kunne samle seg om og identifisere seg med. Venstre har samlet minst to grupper som hver for seg godt kunne operert som selvstendige partienheter. Alt i 1880-årene umiddelbart etter stiftelsen av partiet, manifesterte skillelinjene seg. De gikk mellom et bygdevenstre som i mangt og meget stod på en konservativ linje, kanskje særlig i kulturspørsmål, og en sterk byradikal fløy som under dekke av liberalitet og toleranse ville innføre sitt nihile massetyranni. Denne merkelige allianse har, til tross for avskallinger og mange politiske omveltninger, i grove trekk holdt seg frem til idag.

Idag er vi vidne til at byradikalerne i økende grad får bukten og begge endene i partiet. Særlig ungdomsorganisasjonen Unge Venstre ser ut til å være en rendyrket venstre-radikal gruppering, som har godtatt de rødes samfundssyn og verdigrunnlag. Utenrikspolitisk ser vi dette i deres løsningsforslag av U-landsproblemer: Vi skal utlevere oss selv, vår velstand og teknikk til de lavtstående stater. Vi skal gå sammen med de farvede for å knekke hvite bastioner som Syd-Afrika og Rhodesia. Vi skal være forståelsesfulle overfor kommuniststatenes fremferd, besøke dem å ha vennlige samtaler med imøtekommende representanter.

Besøk i «DDR»:

Det er en slik unorsk handling på det utenrikspolitiske plan vi skal ta for oss her, en bande av Unge Venstre-folks besøk i sovjetrepublikken mellom Elbe og Oder. Fett smilende drar de avsted, selvfornøyde og glade vender de tilbake, i trygg forvissning om sin enestående nytenkning, sitt fremsyn og

sin storartede toleranse.

Forræderi er kanskje et relativt begrep, men hvis det i det hele kan antas å ha et innhold, må det iallfall gjelde Ulbricht-statens blodrøde grunnekte landsforræderi. Dette kunstprodukt av en stat, streket opp på seierherrekart av Stalin og den politisk bevisstløse eller åndsvake F. D. Roosevelt, besatt av hundretusenvis slaviske soldater, regjert av ULBRICHT. Navnet bør avløse Quisling — han var ingen forræder — som uttrykk for svik mot det egne folk, for logrende vilje til å føre fiendens mordvåpen. Fra sin grønneste ungdom var Ulbricht en av Marx' mest trofaste, en av dem som med glede så frem til den dag da Det Tyske Rike skulle være underlagt den nye ateist-religion. Da Hitler gjorde opp med det røde krappyl, fant Ulbricht tilflukt hos avguden i Moskva. Under verdenskrigen fløy han omkring ved Stalingrad i russisk uniform og frydet seg da landsmenn ble slaktet i hundretusenvis. Senere fulgte han med okkupasjonsstyrkene vestover, og installerte seg som marionette i Berlin. Resten av historien er godt nok kjent.

Utrydd kommunismen!

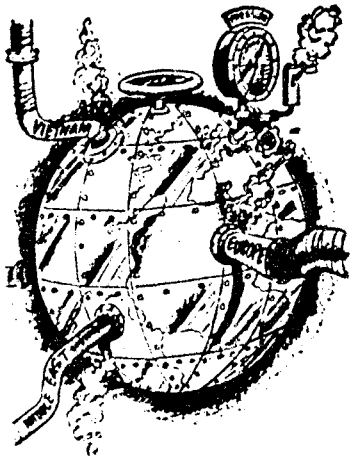
For nasjonalt-innstilte mennesker må det være et fundamentalt prinsipp at de kommunistiske stater med deres ekspansive utenrikspolitikk og despotiske innenrikspolitikk må motkjempes ubønnhørlig, kontinuerlig og med alle foreliggende midler. Det deprimerende ved denne holdning er at vi har den sammen med den overveidende del av den borgerlige svamp, og langt inn i sosialdemokratens rekker finner vi nå den samme motvilje mot kommunistsystemet. Deprimerende fordi disse kretsers lettvinde anti-kommunisme aldri får konsekvenser i aktiv handling, aldri en eneste stakkars gang har det liberale borgerskap gjort annet enn å skvaldre om hvor fæl bolsjevismen er. Dette blir først alvorlig når vi vet at liberalerne har makten i de land som kan settes noe inn mot den østlige ateist-makt.

Den nye generasjon av liberalere som delvis har flyktet inn under nymarxistenes samfunnskritikk, men faller på rompa av sjokk når de

(Forts. side 8)

Driver Israel oss inn i den tredje verdenskrig?

Sovjets knipetang om Europa tar form og tyngde.



Den overopphetede dampkjele (The Plain Dealer, Cleveland)

Vi har før her i FOLK OG LAND pekt på den livsfarlige politikk som USA — forøvrig med støtte i hele den vestlige verden — driver i Nær-Østen, hvor man så å si uten forbehold støtter opp om den israelske aggresjonspolitikk. Slik har man drevet araberstatene lenger og lenger over i armene på det umettelige Sovjetsamveldet. I denne politikk har Norge med sitt NATO-engasjement trengt seg frem i forreste linje og direkte utfordret til den skjebnesvangre strategiske situasjon hele Europa er kommet i. NATO-anleggene i Nord-Norge har fremkalt en russisk militær tyngdepunkt dannelse nordpå med en militær oppladning til sjøs og tillands så sterk at det allerede avtegner seg den ene grenen av en kjempemessig knipetangmanøver rundt hele Europa. Og nå har altså den vestlige hemningsløse pro-zionistiske politikk fremkalt en lignende sovjetisk oppladning sydpå i Middelhavet. Knipetangens annen gren er under full utvikling.

At det ikke bare er oss som ser syner tør kanskje etterfølgende artikkel av

Erich Kern i DEUTSCHE WOCHEN-ZEITUNG gi en liten pekepinn om:

«Den israelske vegring av å rømme de gjennom dets aggresjon erobrede områder i Gaza, Vest-Jordan og Sinaihalvøya gjør stillingen i Midt-Østen verre og verre dag for dag. I det okkuperte Vest-Jordan skjerpes den arabiske motstand mot de israelske okkupanter, og i Ramallah, Nablus, Yenin og Jeriko demonstrerte tusenvis av arabere åpent mot israelerne. I Gazastripen fortsetter rekken av arabiske attentater.

Israelerne forsøker med den hårdeste terror å bli herre over den antiisraelske bølge. Hus, hvor det blir funnet våpen eller som mistenkes for å ha huset arabiske friskarere fra El Fatah, blir uten videre sprengt i luften. Hittil er rundt regnet 250 hus på denne måte jevnet med jorden. I Gazastripen råder strengt utgangsforbud, og Deutsche Nachrichtenagentur meldte 29. oktober fra Tel Aviv: «Her gjelder den ordre at man skal skyte først og spørre etterpå.» På denne måte blir stadig flere arabere truffet av de israelske forholdsregler og dermed svinder enhver vilje hos araberne til å arbeide fredelig sammen med israelerne. Følgene av denne allerede åpne motstand og undertrykkelsesforholdsreglene lar seg ikke lenger overse. Israelerne går nå over til å vise bort mislike arabere med makt fra deres hjem, uten videre å forsegle forretningene til streikende arabere, og å sende kommandotropper over Suez for å sprengne egyptiske bruer og kraftverk i luften.

Den av Sovjetsamveldet påny opprustede egyptiske hær har grepet inn med artilleriild over Suezkanalen og



Den israelske aggresjon: Kvinder selv stod opp at stride.

slår i den siste tid tilbake med slik presisjon at det er å anta at sovjetiske instruktører, som det skal finnes 3000 av i Egypt allerede, befinner seg ved måleinstrumentene. Dertil kommer at det ligger sovjetiske krigsskib i Port Saids havn med rørene pekende østover, og som i ikke liten grad har styrket egypternes besluttsomhet når det gjelder å tilbakeerobre tapt arabisk land. Sovjetet forsto på en fremragende måte å utnytte den arabisk-israelske konflikt og var takket være Vestens blindhet istand til her ved Middelhavet å bygge opp en formelig annen front. Ikke omsonst sender Sovjet krigsskib på krigsskib inn i Middelhavet, hvor de med rundt regnet 50 enheter nok ennå er tallmessig underlegne, men man vet allerede i Pentagon at den røde flåtes Styx-rakettutrustning er USA's 6. flåte overlegen.

Utviklingen i Midt-Østen tårner seg opp til et brennpunkt. Når Sovjet holder det for tjenlig for sine verdensomspennende planer, så vil det med makt løse det israelske spørsmål, som også har voldt det litt hodebry i dets satellitstater.

Amerikanerne kommer da, takket være deres tradisjonelle sympati for Israel, til å bli manøvrert inn i en forvilet stilling. De vil måtte treffe en bestemmelse om hverken mere eller mindre enn den tredje verdenskrig.»

Så langt Erich Kern. For egen regning vil vi tilføye at Norge i så tilfelle av sine egne politikere vil være manøvrert inn i en enda mere forvilet stilling. For USA er ute av stand til å forsvare NATO's nordflanke.

(Forts. side 8)

Ny utvidet utgave av «Advance to barbarism»

Nødvendig varsko til en verden som tror den gjør fremskritt men går mot barbariet igjen.

En av de få som har oppfattet i full utstrekning den katastrofe verden går mot etter at de ledende stater i sin forbitrede maktkamp gav avkall på alle regler og avtaler en før møysommelig hadde arbeidet seg hen mot, er den britiske jurist og publisist F. J. P. Veale, som vil være våre lesere kjent fra flere artikler her i bladet. Enda ensommere er han vel når det gjelder å stå frem og advare menneskene ennå mens de onde gjerninger er ferske. Allerede så tidlig som i 1948 grep han ordet i et lite skrift han kalte «Advance to barbarism».

Titlen kan kanskje forekomme mange eiendommelig. En har jo nå i årtier på artier talt om menneskehetens store fremskritt. Det ble regnet nesten som en naturlig dette at menneskene stadig gikk frem, ikke bare på det rent materielle område, men også i moralsk henseende. Med bakgrunn i de to verdenskriger er det Veales point at fremskrittet bare er tilsynelatende, i virkeligheten er det et «fremskritt mot barbariet» man er vitne til.

Det som i forbindelse med annen verdenskrig i særlig grad opprørte forfatteren var seierherrenes eget forhold som ingenlunde var mindre barbarisk enn tyskerne. I den første lille utgaven av boken beskjeftiget han seg med og fordømte han ikke bare det han dengang kalte «the indiscriminate» (den vilkårlige) bombing av tyske byer, men også de såkalte krigsforbryterdommer avsagt av seierherrene over den slagne motstanders ledere.

Senere har det kommet stadig utvidede utgaver av skriftet, i USA, i Tyskland og i Spania, men naturligvis ikke i Norge hvor forleggerne konkurrerer med pressen i tåpelig og ensidig hets mot den tapende part og ikke stiller noen fordringer til moral og menneskelighet når det gjelder den seirende. I disse dager kommer det en ny stor og ajourført utgave av «Advance to barbarism» (The Mitre Press, London). Og i denne utgave er antagelser og formodninger avløst av sikre kjennsgjerninger. Det er ikke lenger tale om «vilkårlig bombing», men om innrømmet planmessig terrorbombing av tyske arbeiderstrøk i storbyene, om det meningsløse og grufulle terrorangrep mot flyktningebyen Dresden.

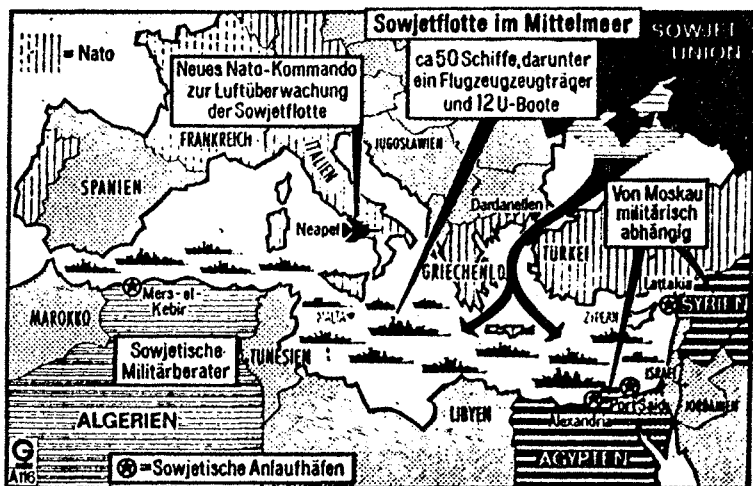
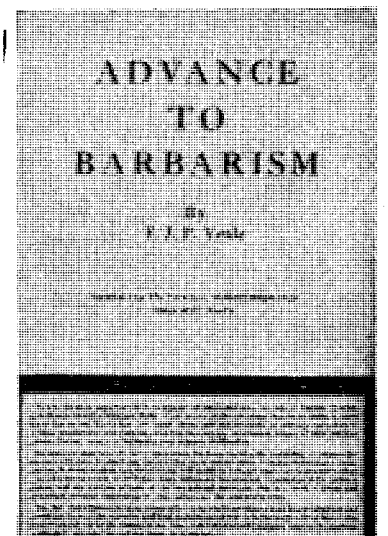


Den utrettelige bekjemper av barbariet: F. J. P. Veale.

Krigsforbryter-prosessen, som engang ble godkjent av alle bortsett fra en håndfull hederlige jurister er det bare få som forsvarer nå. Dens forsvarere fra dengang karakteriserer nå Nürnbergprosessene som «ukloke» og «en makaber farce».

Ut fra dette trekker da forfatteren konklusjonen om at verden påny er påvei mot barbariet trass i alle de hykleriske ord.

Vi anbefaler den nye og store utgaven av Veales bok på det beste til dem som vil skaffe seg et videre perspektiv i den sorgelige utvikling som tok sin begynnelse under første verdenskrig, som nådde nye avgrunner under annen og som blomstret opp for fullt i den etterkrigstid som lot annen verdenskrigs slagne ledere dømmes for «angrepskrig» mens en senere ustraffet og tiljublet har satt igang ustanselige kriger verden over — ikke minst de dømmende land selv.



Den sovjetiske oppladning i Middelhavet slik en tysk avis fremstiller den.

Hvorfor så taus - -

(Forts. fra side 1)

reddet seg som best de kunne og hovedstaden og andre større og tett befolkede områder var ladet tilbake uten retningslinjer. For da var ikke Quisling drømmeren, men dåds mannen som tok det personlige ansvar å forsøke å skape ro og orden istedenfor kaos i det forlatte og okkuperte område. Og det gjorde han skjønt han var fullt klar over at det ville bli brukt mot ham av de politiske fiender som selv hadde sviktet sin plikt.

Wyller gir tydeligvis ikke meget for Quisling som partifører og praktisk politiker, men så dømmer han vel også nærmest ut fra den dom Quislings motstandere har avsagt på forhånd og utpenslet gjennom et kvart århundres hets. Men han er dog sannhetskjærlig og uredd nok til å innrømme at

«Visse egenskaper må Quisling ha hatt, egnet til å fenge og fengse. Et behov må han ha imøtekommet, hos enkeltpersoner, hos grupper. Kanskje kan man si at han eide islett av charisma virksomt overfor dem hvis sinn på forhånd var stemt til resonans.

Langs slike og lignende linjer kan spørsmålet reises og problemer markeres. De peker inn mot en lokkende forskningsoppgave: den norske Nazisme (Forfatteren burde her ha valgt et annet navn som dekket bedre) i sin historiske, sosiologiske og psykologiske totalitet. Her har enda ingen loddet dypt nok og bredt nok.

Den oppgave kan muligens løses med Quislings person i periferien. Men på den annen side kan han ikke få sin rette plassering uten mot en slik bakgrunn. Det må gjelde såvel for Nasjonal Samlings førkrigsfase som for okkupasjonstiden.»

Nei, her har nok ingen «loddet dypt nok og bredt nok». Det er vel overhodet ikke loddet av frykt for at det kunne bringe propagandabygningen til fall. Ellers er vi naturligvis enig med Wyller i at Quisling ikke kan sjaltes ut når det gjelder vurderingen av en nasjonal reisning i Norge som fikk sin viktigste utløper i Nasjonal Samling, den bevegelse som trass i uavbrutt innsats for nasjonale verdier til syvende og sist måtte bære korset som et parti for «landssvikere.»

Wyller er ellers, såvidt vi har sett, den eneste på «den

annen side» som har bekjent åpent at det demokrati som praktiseres i den vestlige verden ingenlunde er noe gudegitt, men simpelthen en ideologi i likhet med for eksempel nasjonalsosialismen og dermed også belemret med de samme svakheter. Om Quislings ideologi skriver han:

«Som system preges hans ideologi av de samme komponenter som andre systematiske tankebygninger: den inneholder, ofte i en uløselig blanding, virkelighetsutsagn og verdidommer. Det ville være lett å peke på at Quisling ofte tok feil av fakta. Men dette er ikke særpreget for ham: enhver ideologi vrirmler av feilaktige virkelighetsopfatninger. Det karakteristiske for Quisling derimot, måtte være at han tok feil på andre punkter enn f.eks. en demokrat. Her foreligger en smukk komparativ oppgave: den består bl. a. i å undersøke hvor og hvor ofte Quisling hadde faktisk rett og hans motstandere urett.

Like viktig er å kunne isolere hans vurderinger. Her oppstår for alvor komplikasjonene. Ikke bare derved at ideologiens legering, selv teoretisk, vanskelig lar seg oppløse: vurderingen har påvirket virkelighetsopfatningen og vice versa. Men også derved at vår egen ideologi påvirker vår analyse av andres.

Lettest gjennomskuelig blir denne «bias» når vi direkte avviser misliebige verdidommer. Mer komplisert blir det når vi foretar denne operasjon ved å påberope oss «fakta». Her syndrer vi lett mot kravet om at gale fakta bare kan korrigeres med riktige fakta og at mot vurderinger kan bare stilles andre vurderinger.

La meg si det konkret. Vi bedømmer Quislings ideologi som demokrater. Men også demokratiet idéverden utgjør en ideologi. Tross det, kritiserer vi anti-demokraten nærmest med refleksbevegelse: han må da ta feil! Hans elite-teori, f. eks., må da være gal!

I virkeligheten stiller vi bare vår vurdering opp mot en annen. Som demokratiske ideologer tar vi standpunkt mot anti-demokratiske ideer.»

Dette er kloke ord som noen hver burde ta seg til hjerte. Men at det ikke er mange som gjør det i dette land tror vi iallfall våre le-

sere vil være klar over.

Vi nevnte i forrige artikkel at Wyllers artikkel var et kraftig angrep på det aktor i Quislingsaken, Annæus Schjødt representerte. Han nevner således aktors ord under prosessen: «Quisling har nytt godt av en utdanning som burde ha lært ham å føle ansvar overfor sitt land» og han skriver betegnende nok om dette snikksnakk av selv god demokrat-vurdering:

«Men alt dette er ikke bare uttrykk for slett psykologi, det er enda dårligere politisk adferds-teori.

For én ting er sikker: politisk adferd bestemmes ikke utelukkende av rasjonelle overveielser. Man lar seg lede av emosjoner, av vaner, av gruppenormer — av en hel serie medvirkende faktorer. Og dette gjelder selvsagt ikke bare for avvikerer fra det demokratiske normsystem, men like sterkt for den konforme.

«Gåten» Quisling er hverken større eller prinsipielt av annen art enn dette spørsmål: hvorfor handler de fleste konformt, konvensjonelt, — hvorfor er majoriteten lojal mot myndighetene (makthaverne?) Vi bør vokte oss for i den grad å synkverves av vår demokratiske flertallsideologi at vi bare blir stående med måpende munn overfor avvikerer.»

Og han slår riktig nok fast:

«Oppfatningen av en handlings effekt påvirkes nok av notoriske fakta. Men om et komplisert, mangesidig historisk hendingsforløp — i særlig grad der emosjoner er engasjert — dannes oppfatningene gjennom en selektiv prosess. Denne preges av subjektive, ofte rent politisk bestemte holdninger. Man tror hva man ønsker å tro, ser hva man ønsker å se. Man dømmer, moralsk som rettslig, på brokker av innsikt.

Denne menneskelige ufullkommenhet har varierende praktiske implikasjoner. Livet lar seg godt leve på basis av ganske feilaktige virkelighetsopfatninger. Kravet til intellektuell ærlighet på dette felt varierer i styrke med formålet. Gjelder det å finne grunnlag for å henrette folk, bør kravet stilles høyest mulig.

En dommer er legmann i historisk metode. En domstol eigner seg lite som faghistorisk tribunal (Og aller minst en politisk særdomstol, vil vi tilføye for egen regning). Og dog

dømmes der på basis av hypoteser om intrikate og ikke-verifiserbare kausalsammenheng.»

— — —
Beskrivelser av funksjoner er noe ganske annet enn vurderingen av dem. Selv der hvor en gjernings effekt lar seg eksakt fastslå, kan dens verdi ikke bevises. Det første er et vitenskapelig problem, det annet et typisk vurderings-spørsmål. Å hevde at en handling er «skadelig for landet» er en utpreget verdidom.»

Her er Wyller utvilsomt inne på et sentralt punkt når det gjelder det autoriserte Norges (The Establishment's) forhold til okkupasjonstiden og til det etterfølgende «rettsoppgjør». Man kan ikke vurdere hverken den rettslige eller den moralske side av saken uten å blande inn sine såkalte demokratiske verdinormer. Og sier Wyller:

«Nå er mitt poeng dette: Quisling dømmes for bistand (til fienden) på grunnlag av en tankekjede hos dommeren der bare det første ledd — konstateringen av selve gjerningsinnholdet — lar seg faktisk bevise (Og knapt nok det, tydeligvis!) De resterende ledd består dels av motiv og funksjonshypoteser, dels av rene verdidommer.

— — —
Kort: slutningen fra gjerningen til straffbar bistand er en prosess karakterisert av hva vi her kan kalle vurderinger og som er, og må være, dommens egne.

Noen vil kanskje si at her foreligger en rekke naturlige og rimelige rettslige vurderinger. Selv vil jeg foretrekke å kalle dem politiske.

Og Wyller viker heller ikke tilbake for på visse punkter iallfall å stille visse handlinger begått av dem «på den annen side» i samme belysning som de selv ønsket å stille Quislings og hans meningsfellers. Således skriver han:

«Den 14. april 1940 ble det foretatt sabotasje mot Lysaker bro, for å hindre tyske trosskanser. Det førte til at en stor gruppe brave Osloborgere kunngjorde et opprop til befolkningen om å avholde seg fra denslags.»

Nå vil vi her i parentes tilføye at Wyller er svært så tilbakeholdende når han karakteriserer oppropet og også unngår å nevne de meget prominente og senere særlig dømmesyke menn som underskrev det.

«Slik fortøner deres handling seg for meg: dens hensikt var å hindre norsk sabotasje mot tyske krigsanstrengelser i en situasjon der norsk militær motstand ble forsøkt etablert rundt Oslo. Dette var objektivt et klart forsøk på bistand til fienden. Men motivene var mange: bl. a. å hindre tyske represalier mot Oslo by, mot ungdom som ikke kjente folkeretten o. l.

Ingen er noensinne blitt tiltalt, ennsi straffet, for denne handling. Hvorfor ikke? Primært, vil jeg tro, på grunn av en avveing der hensynet til sivilbefolkningen ble tildelt større vekt enn den mulige objektive bistand til fienden. Denne avveining — det er viktig — ble foretatt av seierherrene etter krigen og baserte seg hovedsakelig på politiske vurderinger post festum.

Stort sett er saken forbigått i taushet. Men det er ikke vanskelig å se at oppropet kan ha hatt en bistands-effekt i en for tyskerne kritisk fase, viktigere enn en landssvik-handling senere.»

Og om det administrasjonsråd som Høyesterett i forståelse med okkupanten lot opprette da en fikk intrigert bort Quislings aprilregjering heter det:

«Eller ta Administrasjonsrådet. Opprettet av Høyesterett skaffet det Quisling vekk og etablerte derved en viss orden. Dermed ble bl. a. et primært tysk mål tilgodesett. Høyesteretts hensikt var ikke å hjelpe tyskerne, men visse av handlingenes objektive virkning var å yde fienden bistand.

Høyesterett tok et særdeles viktig politisk skritt. Retten hadde et valg: den avveiet ulike hensyn, og her skal ikke sies at og om den handlet galt. Poenget er bare å se handlingen i politisk vurderingsperspektiv.

Tiltaket har ofte vært drøftet langs politiske engasjementslinjer. Men det har aldri vært analysert. Og ingen har funnet på å ville anvende § 86 mot det, være seg råd eller domstol.

Men et tankeeksperiment må være tillatt: hadde krigen endt med en kommunistisk maktovertagelse etter mange års aktiv krigføring innenlands, ville det nye regime ha kunnet dømme de to organer for bistand til fienden. Og dommen ville kunne være avsagt på basis av straffelovens bokstav ved hjelp av andre tolkninger

av årsaker, bistand og motiver.

Jeg har intet å legge til. Det måtte da være at seierherren ikke bare avgjør hvem som skal dømmes. Han avgjør også hvilke handlinger som skal tilgis, glemmes, forbigås i taushet.»

Og overført på begrepet landssvik:

«Slik blir landsforræderiet — avhengig av verdikonfliktens utfall — snart «den avskyeligste av alle forbrytelser, snart et uttrykk for den største heroisme.

Også her har seierherren det siste ord. Han avgjør hva som er forræderi, han avgjør hvem som er forræder.»

Ellers griper forfatteren fatt i et uttrykk brukt av førstevoterende, dommer Fougner, i Quislingsaken: «I et lands skjebnetime får ikke kaos rå og sier om det:

«Denne praktfulle setning, med saga-stilens tyngde, klinger som en objektiv konstatering av rettens egen majestet.

Og dog er også den full av politikk.

Kaos?

Hvem skapte kaos i okkupasjonsårene, tyskerne, regjeringen, (eksilregjeringen), Quisling eller hans motstandere? Hvem ville ha vært mest tjent med kaos i landets nærings- og arbeidsliv: tyskerne eller de allierte? Hvem var tjent med at Administrasjonsrådet hindret kaos i april dagenes skjebnetimer? Hvem ville ha orden og hvem ville ha kaos i Danmark, regjeringen eller motstandsbevegelsen? Var det Hitler eller von Stauffenberg som prøvde å skape kaos i juli 1944?

Hindre kaos? Hva er det annet enn stabiliseringsargumentet versus uorden, uansett politiske verdier og systemer? Og hva er det, i en tilspisset verdikonflikt, annet enn et stonogram som fullt tolket betyr knesetting av én politisk linje motsatt en annen?

Ikledd rettens malende språk, inneholder setningen intet annet enn en politisk preferanse.»

Forfatteren betoner sterkt at det såkalte «rettsoppgjøret» etter okkupasjonen var en blanding av jus og politikk og minner om at Quisling i retten pekte på at «— — denne sak er ikke bare av juridisk art, den er først og fremst en politisk sak. Jeg vet at jeg blir objektivt bedømt etter jusen — —». Selv anfører han:

«Det var denne konstellasjon av jus og politikk Quisling hadde sin fornemmelse av. Han godtok oppgjørets rettslige side. Men han protesterte mot at det hele problem, knyttet til hans person, derved var avklart.

«Jeg står jo egentlig her fordi Tyskland tapte krigen». Det er også en Quisling-setning. Og den påstand hadde han evig rett i).

Og dette kan være en passende avslutning også på disse betraktninger. For avkledd de mange vakre ord, betyr jo egentlig det Wyller her sier den enkle ting at man gjennomførte et politisk oppgjør under skinn av at det var objektive rettsforhandlinger. På samme måte som man gjorde det i Nürnberg, hvor den russiske «dommer» allerede under forhåndsdrøftelser slo fast at skyldspørsmålet var avgjort på forhånd — av seierherrene i Jalta — og at det bare dreiet seg om en avstraffelse etter gammelt Djengis Kahn-mønster.

Før ungdommen —

(Forts. fra side 4)

kerettighetserklæringen. Dette var noen av de utallige argumenter som Caritasmannen kom med.

Det er imidlertid besynderlig at akkurat en representant for den katolske kirke skulle ta opp denne erklæring som utgangspunkt i diskusjonen. For hva sier den katolske kirke om bruk av prevansjonsmidler, skilsmisse og utmeldelse av den katolske kirke?

Der er den alt annet enn menneskevennlig! Hvem må påta seg byrden og betale for et barn satt til verden av en katolsk fremmedarbeider og norsk mor, der faren flykter fra forpliktelsene? Jeg bare spør! Skal vi unngå samme tilstander som i Habsburgernes Wien, må noe gjøres før det er for sent!

Når det gjelder statsråd Seips innlegg, var det to ord som gikk igjen: Økonomisk sett. Disse to ord som betyr så uendelig meget for enkelte personer i dette land. Det var nesten bare snakk om penger. Han var også inne på verving av arbeidskraft i utenlandske byer. I den anledning ba jeg Seip gå inn for automasjon på norske skip, men dette falt visstnok ikke i god jord.

Dessuten gikk Seip inn for at det måtte bygges boliger til disse gjestearbeidere og ellers legge forholdene vel til rette for dem, så nå kan vi i den nærmeste tid bare åpne våre armer og la dem strømme på. Et annet mo-

Noen betraktninger - -

(Forts. fra side 1)

Knut Hamsun som læremester.»

Under et døv-blindstevne nær Stockholm i slutten av august i år, sa en svensk døvblind deltager til meg: «Hvordan kunne Knut Hamsun være så tåpelig å bli nazist?» Jeg svarte at både vår Knut Hamsun og svenskenes dr. Sven Hedin var store menn som hadde det store overblikk. Forstod svensken intet enno midt under invasjonen av Tsjekkoslovakia?

Da Knut Hamsun fikk Nobelprisen i Stockholm, spurte en journalist Knut Hamsun om hvilken egenskap han satte høyest hos menneskene. Han svarte REDELIGHET. Da journalisten spurte om hvilken egenskap han så satte nest høyest, svarte Knut Hamsun: REDELIGHET. Som vi vet var Knut Hamsun REDELIG og uredt helt til slutt, men en

må nok bruke et helt annet ord om hans forfølgere. AF-TENPOSTEN brukte nettopp som overskrift: «Sober og redelig Nansen-film,» om den norsk-sovjetrussiske film, hvor Vidkun Quislings gigantiske redningsinnsats som Fridtjof Nansens nærmeste medarbeider under hungersnøden i Russland overhodet ikke er nevnt. Så det må være innlysende at superdemokratene i Norge må mene noe ganske annet med REDELIGHET enn «nazisten» Knut Hamsun.

Ja de «redelige» demokrater roser da også en nylig utkommet bok av Bjørn Bjørnsen: «En mann kalt GULOSTEN». Det blir nok nevnt «at for noen vil «Gulosten» stå som den legendariske forbryter fra mellomkrigstiden.» Men senere heter det: «Kongen ble kjent med «Gulosten» under krigen og lot seg imponere slik av den brave soldat at han ble en velsett gjest ved kong Haakons bord.» Om hans mord på 2 tyske krigsfanger etter «freden brøt løs» og som overlege Scharffenberg offentlig flere ganger forlangte ham tiltalt for ved domstolene, heter det: «Han fikk et illebefinnende og skjøt to tyskere, men p. g. a. omstendighetene ble det ikke reist tiltale mot ham. Kongen hjalp ham som sagt igang med en trevarefabrikk.» Jeg har ikke lest boken, men av anmeldelsen framgår intet om «Gulosten»s meritter på forbryterbanen helt til de senere år.

Winston Churchills tidligere assisterende privatsekretær, John Colville, har nettopp utgitt en bok. I anmeldelsen heter det: Churchill trodde på bombeangrep. Og videre: «Umiddelbart etter krigen var det alminnelig antatt at beslutningen om å bombe tyske byer ble truffet og iverksatt av sir Arthur Harris, som under krigen var sjef for det britiske flyvåpens bombekommando. Senere ble det imidlertid avslørt at beslutningen ble truffet av regjeringen og at iverksettelsen ble pålagt en noe motvillig overkommando av flyvåpnet. Colville skriver i sin bok at Churchill «aldri vaklet i sin tro på effektiviteten av bombeoffensiven.» Videre: «Jeg kan huske at jeg ble forbauset over den tilsynelatende sinnsro, hvormed han mottok beretningen om det som hadde rammet Dresden i 1945», skriver Colville.

De som har fulgt med, vet at det var en engelsk prest som etter krigen besøkte ruinbyen Dresden, hvor ca. 300 000 mennesker omkom,

de fleste flyktninger fra Øst-Europalandene, og som ved hjemkomsten skrev i avisene om sine inntrykk: «Vi engelskmenn må be Gud om tilgivelse for det forferdelige vi gjorde mot befolkningen i Dresden», og han beskyldte Harris for å være den hovedskyldige for blodbadet, men dette ville han ikke ha sittende på seg og han svarte i avisene at det var Churchill som ga ordre til bombingene. I anmeldelsen blir dette selv sagt dekket over ved å gi «regjeringen» skylden.

Det er ikke underlig at vi i avisene kunne lese i beretningene om Winston Churchills siste timer at hans siste ord før han utåndet på denne syndige jord var: «Jeg er lei alt.»

Jeg fristes til å avslutte med å sitere lord Hankeys avsluttende bemerkninger til kapitlet: NORGE i hans bok: Politics, Trials and Errors: (Lord Hankey var som kjent minister i Churchills regjering):

«La oss tenke oss at situasjonen hadde vært nødvendigvis den motsatte, at Tyskland hadde vunnet krigen og opprettet en slik domstol, (Nürnberg) med de samme statutter, for å dømme sine fiender. Er det noen som tviler på hva resultatet ville blitt i forbindelse med Norges-felttoget? Det ville blitt lekset opp med alt det Churchill har sagt om den drepande virkning en heldig minelegning på norskekysten ville ha for Tyskland, om at den var en viktig offensiv krigsoperasjon, om hvor tidlig planleggingen begynte (19. september 1939) og om vårt fire og tyve timers forsprang i selve utførelsen. Operasjonen ville blitt erklært for å være en aggressiv krigshandling, og alle som har hatt noe med den å gjøre — medlemmer av rikskabinetet, forsvarssejfer, stabsoffiserer, admiraler, generaler og luftmarsjaler i lange baner ville blitt satt under tiltale, dømt og henrettet, helt analogt med det som skjedde i Nürnberg. Hva ville vi og ettertiden ment om noe slikt? Det nytter ikke å blande sammen politikk og rettsoppgjør på denne måten. Det er en sørgelig bommert som vi alle sammen må betale dyrt for under årelang venting — venting på en fred som ikke kan skapes av hat, bare av rettferd.»

Det er 20 år siden dette ble skrevet. Den som ikke gjør som Per Gynt, altså erkjenner den faktiske sannhet, må gi avdøde lord Hankey rett i hvert eneste ord. Det er en underlig «fred» seierherrene har skaffet verden.

Vi anklager - -

(Forts. fra side 4)

ser hva de rødes alternativ til vårt nåværende samfunn i praksis innebærer, har gått videre i fedrenes spor. De har klargjort hva den liberale fløy står for i vår livskamp imot denne ideologi og verdensmakt: Deres estetiske sans vrir seg nok litt når de blir konfrontert med Stalin, Mao og Ulbricht, men herregud, vi må jo være objektive, vi må godta status quo, vi må prøve å forstå osv. . .

Så drar Venstres unge «opprørske» i pilgrimsferd til det land som ser Muren fra østsiden, og er salige i troen om at de har brutt med de «gamle» i partiet og har «bygget bro» over jernpepet. Det eneste de har foretatt seg er å klargjøre liberalernes stilling, en videreføring av eldre generasjoners valenhet. Selvfølgelig er det tøv når venstreaviser irriteres over venstreungdommens aksjon, og det rene generaltøv når Morgenbladet blir forferdet over det samme. Det er nettopp den samme kurs Venstre-liberalerne og Morgenbladliberalerne har fulgt. Når John Lyng og Grieg-Tidemann besøker kommuniststatene, følges de med en stille jubel fra borgersvampen.

Vi ser det bare som en logisk videreføring at Unge Venstre drar på diskusjonsferd til den rødeste av Russlands mange kolonier. Det er en logisk sviakt når de blir angrepet på grunn av tidspunktet. Det har jo nylig foregått en okkupasjon av Tsjekkoslovakiet, ikke sant, underforstått man må vente til noe senere. Men ser de ikke liberalerne at det ganske Øst-Europa er okkupert, okkupert av russerne, et folk på ca. 100 millioner innbyggere. Og hvor mange av russerne selv er egentlig kommunister? Til tross for femti års hjernevask, ser det ut til at det store «hellige» Russland ennå er i live. I folkedypet lever den religiøse, nasjonale tradisjon, blant de unge ulmer opposisjonen mot kommunistregimet.

Det må være en hellig plikt for oss unge nasjonalister å støtte de slaviske folk i deres frihetskamp, en frihetskamp som også i siste omgang vil bety frihet for det russiske folk. Uten en slik prosess vil Europa stå svakt i den kommende verdenskamp.

De unge venstrefolks rene-gatreise har klargjort deres eget ideologiske slektskap med morderne. Men den har også satt de etablerte liberale makthaveres samarbeidslinje med kommuniststater under lyskasteren. Vi er dem



SLIK KAN DET OGSÅ SIES!

Det er mange måter en avis kan drive sin hets på, bl. a. i lumske overskrifter som det ingen dekning finnes for i teksten. Således beretter MORGENBLADET om Latvias skjebne etter at det ble okkupert av Sovjetsamveldet i 1940 at de røde begynte med massedeportasjoner. I første omgang ble det sendt 17 000. «Neste massedeportasjon ble forutsatt 27. og 28. juni, men 22. juni begynte krigen og tyskernes raske fremrykning gjorde slutt på disse planer.» — «Fra juli 1941 til juli 1944 ble hele Latvia okkupert av Tyskland. Vest-Latvia eller Kurland var okkupert til (Verden sett med . . .)

mai 1945. Etter kapitulasjonen kom landet igjen under ubarmhjertig kommunistisk herredømme» med de seirende demokratiers velsignelse. Noe annet kan vi ikke finne om tyske overgrep, men vi har sett en rekke fotografier fra 1941 da befolkningen hilste de tyske befrierne med blomster og jubel. Men MORGENBLADET setter likevel som overskrift på sin artikkel «Knust av nazister og kommunister». Kommentarer overflødig!

JUST NÅ!

En innsender i FARMAND spør på basis av oberstløytnant Fjærlis omtale av NATO-paktens bestemmelser om hjelp til en overfalt deltager om det da er slik at Norge i en konflikt med Sovjet kan bli slukt uten at andre NATO-land iflg. NATO-pakten er tvunget til å gripe inn. Hvor meget kan da Norge stole på NATO's beskyttelse? spør innsenderen.

Og FARMAND gir ham dette trøstefulle svar: «NATO-

pakten forplikter ikke de andre NATO-land til å yte Norge militær hjelp dersom Norge ble overfalt av Sovjet — eller, for den saks skyld, dersom Norge skulle finne på å overfalle Sovjet. — Men som det fremgår av § 5, forutsetter pakten dog at hjelp skal ydes, nemlig med slike tiltak som medlemslandene selv finner påkrevet.»

Det får en si er noe å bygge sin sikkerhet på, og FARMAND har vel også en følelse av det eftersom det (som en av de fremste NATO-for-svarere) understreker at denne bestemmelse gir medlemmene beskyttelse mot å bli trukket inn i «utenrikspolitisk eventyr». Men på bekostning av hva?

«SPIEGEL» LEVERTE ADRESSEN

Dagspressen har såvidt nevnt at tre eksiljugoslaver ble skutt ned på lyse dagen i sin bopel i München. Det man ikke fortalte var at ukemagasinet «Der Spiegel» 21. oktober meddelte at føreren for en gruppe antikommunistiske eksiljugoslaver, som eftersøkes av det hemmelige kommunistiske politi i Jugoslavia bodde i Paul-Heyse-Strasse 25, 5. etasje og at det var dette som var foranledningen til at allerede 26. oktober midt på lyse dagen i nevnte adresse følgende tre eksiljugoslaver ble skutt ned av røde mordere: Mile Rukavina, redaktøren av avisen «Kroatische Freiheit» Cresimir Tolje og Vid Maricic. Begge de to siste var under tredve år gamle. Politiet har naturligvis ikke funnet noe spor av de røde mordere, det er antagelig opp-tatt med å lete etter tyske krigsforbrytere fra for 25 år siden.

NÅR FANDEN BLIR GAMMEL

går han i kloster, sier et gammelt ord. Vi kom uvergerlig til å tenke på det da vi merket oss alt oppstyret blant de gamle tilhengere av dødsstraff i Norge da grekerne ville henrette en av sine politiske forbrytere som selv forsøkte å få livet av den greske statsminister. Det er ekspedisjonssjef Tim Greve i Utenriksdepartementet som opplyser til pressen at «Hvis militærdømstolen i Aten følger aktors påstand og avsier dødsdom over Alexandros Panagoulis og Eleftherios Veryvakis, vil utenriksminister John Lyng sende sin greske kollega en

henstilling om at de dødsdømtes liv blir spart.» Og Lyng må være den rette ekspert til å ta seg av saken eftersom han selv jo har nedlagt slike påstander om dødsstraff for politiske forbrytelse. Beslutningen er ellers fattet i regjeringskonferanse, heter det, og i denne regjering finner vi bl. a. representanten for det DAGBLADET som gikk så aktivt inn for utryddelse av politiske motstandere, og flere andre med en tvilsom innstilling til dødsstraffen dengang det gjaldt nordmenn. Og spesielt aktivt later herrene i Kristelig folkeparti til å være i denne sak, de som sleper på «Folkedommen over NS» som arvegods fra baglerbispen.

FIN ATTEST

En kommentator i wiener-avisen «Kronen Zeitung» gir FN følgende fine, men vel nok så treffende attest: «— Hva er FN? Intet annet enn et apparat for de to supermakter som opererer med kynisk frekkhet. Hva som idag hender eller blir neglisjert i denne verden det bestemmer ikke FN, men Russland og Amerika. Men FN er det instrument ved hvis hjelp de såkalte supermakter driver det hittil største bedrag i menneskehetens historie. FN skal få verden til å tro at også den fremdeles har noe å si Pengene som Østerrike betaler for medlemskapet hos dette de to supermaktens uekte barn kunne uten videre spares.»

DEN NYE FREDSPRISTAGER

Vår svenske kollega, Rütger Esséns publikasjon FRIA ORD skriver om den siste norske fredsprisutdelingen: «Det norske stortings utdelinger av Nobels fredspris har ofte vist seg mildt sagt dubiøse — ikke minst om man ved bedømmelsen går ut fra Alfred Nobels hensikt med denne pris. Valget av årets fredspristager danner ingen unntagelse. Hvilke fortjenester kan den for 1968 kårede franskmann René-Samuel Cassin rose seg av? Bare en meget liten krets turde det være forbeholdt å kjenne til vedkommendes innsats for freden. Det man nærmest vet om monsieur Cassin er at han er president i l'Alliance Israélite Universelle (Israélitisk verdensalliansen) samt ærespresident

i L'Union Fédérale des Ancien Combattants (Riksforbundet for krigsveteraner).» Vi er enig med FRIA ORD i at Nobelkomiteen er en fantastisk affære! Den burde faktisk gi seg selv prisen!

Månadsbladet FRIHUG

Upolitisk og romsynt organ for sunn og nasjonal kultur, med artiklar om helse- og samfundsspørsmål, spanande fylgjetongar, dikt m.m. Fritt ordskifte om dei mest ulike emne: — Årspris kr. 25,—. Postgiro for bladpengar 80 821. Prøvenr. mot kr. 2,50 i frim.

Utgjevar: Erling Seim, Kinn

Arkitekt HUSTAD

Bærumsveien 5 — Ø. Ullern
Telefon 55 61 29 — Oslo

KRISTNE VENNER

Har du lyst til å treffe gamle venner i et åpent miljø? — Kristne Venner møtes den første fredag hver måned i Colletsgate 43. Etter en tale er det bevertning og anledning til selskapeleg samvær. Møtetid kl. 19.30.

ANNELIESE PAROW

TANNINNSETNING

Trondheim
Gisle Johnsonsgt. 5 - v/Lademoen kirke - Voldsminde

HUSK

ABONNEMENT-FORNYELSEN

FOLK OG LAND

Kierschowsgt. 5, Oslo 4
Telefon 37 76 96
Boks 3214 — Sagene

Ekspedisjonstid: Tirsdag til fredag fra kl. 10 til kl. 15. Mandag og lørdag holdes kontorene stengt.

Redaktør Melsom kan bare påregnes truffet etter forutgående avtale.

Abonnementspriser:

Kr. 40,— pr. år, kr. 20,— pr. halvår i Skandinavia. Utlandet kr. 25,— pr. halvår. I nøytralt omslag innenlands: Kr. 50,— pr. år, kr. 25,— pr. halvår.

Løssalg kr. 1,50

Bruk postgironr.: 16 450

Utgiver A/S Folk og Land
Viking Boktrykkeri

Driver Israel..

(Forts. fra side 5)

Det er vel ellers noe tvilsomt om det i USA dreier seg om en «tradisjonell sympati for Israel.» Vi skulle tro at det langt heller er spørsmål om den uhyggelige makt zionismen — ikke minst gjennom storkapitalen — har over USA og hele den vestlige verden.

i grunnen ganske takknemlig. Det gjør det hele så oversiktlig.

Øystein Ulv.